

Byggbranschens säkerhetspark ska stå klar i höst – en tränings- anläggning där det ska gå att testa nya metoder och öva på farliga moment i en trygg miljö.

Märsta. Den 26 mars 2019 togs det första symboliska spadtaget inför det som ska bli Byggbranschens säkerhetspark.

Roger Linnér, COO på Peab, arbetsmarknadsminister Ylva Johansson, Catharina Elmsäter-Svärd, vd på Sveriges Byggindustrier, Anders Erlandsson, operativ chef på Skanska Sverige, Henrik Lövgren, divisionschef på NCC Infrastruktur samt Erna Zelmin-Ekenhem, generaldirektör på Arbetsmiljöverket, tog ett gemensamt första spadtag inför Sveriges första säkerhetspark.

Foto: Ulrika Andersson

Byggbranschens Säkerhetspark

- Säkerhetsparken ska vara nationell och branschgemensam.
- Målet med anläggningen är att skapa en fördjupad förståelse för vilka attityder och beteenden som krävs för att skapa en säkerhetskultur med färre olyckor och tillbud.
- Parken ska kunna ta emot till exempel yrkesarbetare, arbetsledare, skyddsombud, byggelever, lärlingar, lärare, studenter, arbetsledare, platschefer, beställare, projektörer etc inom hela byggsektorn.
- Tanken är att människor ofta underskattar risker och att man genom att rent konkret träna på olika moment, och att reflektera över olika situationer ska kunna öva upp sin helhetssyn, självinsikt och problemlösningsförmåga.
- Säkerhetsparken ska erbjuda olika tränings- och demonstrationsmiljöer, besökarna ska kunna testa och utvärdera olika arbetssätt, metoder, produkter och utrustning.
- Det ska också gå att utvärdera nya rön, testa nya produkter och utveckla nya koncept och metoder.
- Arbetet ska också ske i samverkan med andra organisationer och företag.

Källa: Sveriges Byggindustrier

Den branschgemensamma säkerhetsparken ska stå klar i september.

Bakom initiativet står Sveriges Byggindustrier (BI) och organisationens vd Catharina Elmsäter- Svärd gladdes åt att det snart finns en fysisk plats där det ska gå att träna på farliga moment och, kanske ännu viktigare, ändra ingrodda attityder och beteenden.

– Olyckor sker alldeles för ofta på grund av "jag-ska-bara", konstaterade hon.

Tre byggjättar fanns med för att ta det symboliska första spadtaget inför det som beskrivs som en träningsanläggning för branschen.

Anders Erlandsson, operativ chef på Skanska Sverige förklarade att även om säkerheten är allt på Skanska – där mottot är "jobba säkert eller inte alls" – är verkligheten betydligt dystrare.

– Folk dör och det är helt oacceptabelt.

Han ser säkerhetsparken som ett bra sätt att minska riskerna.

– Nu får vi ett ställe där vi kan träna till exempel högriskmoment i en trygg miljö, det blir ett lärande där vi också kan utvärdera metoder och arbetsätt.

Han uppger att Skanska har goda erfarenheter från liknande parker i andra länder och ser framför sig en park med både konkret fysiska delar, men också med virtuella inslag.

– Det blir en bra arena även för arkitekter och projektörer, här kan de se hur byggarbetsplatserna kan se ut och förhoppningsvis rita bort risker redan på ett tidigt stadium.

Han räknar med att Skanska står först i kön när anläggningen slår upp portarna, han tror också att kravställningen gentemot leverantörer och underentreprenörer kommer att utvecklas i takt med Skanskas säkerhetsarbete.

– Vi kommer att se på högriskmomenten och se vilken kompetens som krävs.

Roger Linnér, COO på Peab, är klar över hur byggjätten kommer att använda parken när den står klar.

– Vi kommer att boka plats på träningsanläggningen och låta våra anställda "träna på verkligheten".

Både nyutexaminerade och mer erfarna personer lär få hälsa på i parken, som byggs nära Arlanda.

– Här kan man testa olika produkter och metoder och träna på viktiga moment – till exempel hur man gör när man plockar ner någon från en lift.

– Vi har länge velat gå åt det här hållet, nu får vi ett ställe där man till exempel kan testa nya släckmetoder eller förnya behörigheten när det gäller heta arbeten.

Även underentreprenörerna ska kunna nyttja parken, det kan till och med bli en del av de krav som ställs i framtida upphandlingar, förklarar Roger Linnér.

– Jag hoppas att det ska bli det, vi kommer successivt att ställa kraven även på våra underentreprenörer

– det är viktigt att alla förstår att säkerheten är viktigast av allt.

– Ska vi kunna attrahera nya unga medarbetare måste vi också kunna visa att vi har säkra arbetsplatser.

Vi måste också sopa väck den gamla machokulturen.

Henrik Lövgren, divisionschef på NCC Infrastruktur, förklarade att god säkerhet kräver dagliga insatser.

– Vi på NCC gör mycket, vi har vår tysta bok och dagliga genomgångar men vi måste in i huvudet ännu mer.

– Vi måste jobba med kulturen, vi tränar ju på allt annat – därför blir det fantastiskt att kunna träna på det viktigaste av allt också.

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S) fanns också med vid det första spadtaget.

Hon hyllade BI:s och medlemsföretagens insatser men konstaterade också att det krävs ännu mer.

– Tio personer dog på byggarbetsplatser 2018, hittills i år är siffran fem och totalt i år är det 19 personer som inte kom hem från jobbet.

Att ändra regelverk och skapa rutiner är viktigt, men det leder ingen vart om de inte följs, fortsatte hon.

– Det hjälper inte när det blir ”jag-ska-bara”. Därför ska det bli jättespännande att se var man kan uppnå med säkerhetsparken, det känns fint med det här samarbetet.

Arbetsmiljöverkets generaldirektör Erna Zelmin-Ekenhem lyfte fram vikten av förebyggande arbetsmiljöarbete och såg stora möjligheter med den kommande säkerhetsparken.

– Ska man bli duktig på förebyggande arbetsmiljöarbete krävs kunskap, man måste sedan kunna använda den.

– Här kan arbetsgivare, skyddsombud och arbetstagare fundera över riskerna och hur de ska hanteras.

2019-03-28

Text: Ulrika Andersson, för Entreprenad